

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่ประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติให้การตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ โดยพนักงานอัยการเพื่อการบังคับคดีกรณีผู้ต้องโทษปรับไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของอัยการสูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙/๑ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ อัยการสูงสุด จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ผู้ต้องโทษปรับ” หมายความว่า ผู้ต้องโทษปรับในคดีอาญาที่ไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาที่ศาลได้ออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อใช้ค่าปรับ

“การตรวจสอบหาทรัพย์สิน” หมายความว่า การสืบหาทรัพย์สินและสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับอันพึงยึดหรืออายัดเพื่อนำมาชำระค่าปรับตามคำพิพากษา

ข้อ ๔ เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีกับผู้ต้องโทษปรับและพนักงานอัยการมีคำสั่งให้รับดำเนินการบังคับคดีแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ การตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ ให้พนักงานอัยการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ต้องโทษปรับตามคำพิพากษาที่จะดำเนินการตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับตามแบบพิมพ์ที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด และพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร ดังนี้

(๑) การตรวจสอบอสังหาริมทรัพย์

(ก) ให้มีหนังสือไปยังเจ้าพนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ที่ปรากฏหลักฐานหรือเชื่อได้ว่าผู้ต้องโทษปรับมีหรือเคยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเพื่อตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนของทรัพย์สินนั้น ๆ เช่น การถือกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครองที่ดิน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง ของผู้ต้องโทษปรับ

(ข) ในกรณีมีเหตุอันควร ให้มีหนังสือไปยังเจ้าพนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นแห่งอื่นนอกเหนือจากข้อ (ก)

(๒) การตรวจสอบทรัพย์สิน สิทธิเรียกร้องในทรัพย์สิน ของผู้ต้องโทษปรับ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น พันธบัตรรัฐบาล ให้มีหนังสือไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย

(๓) การตรวจสอบทรัพย์สินและสิทธิเรียกร้องในบัญชีเงินฝาก และสิทธิเรียกร้องอื่น ของผู้ต้องโทษปรับ ที่มีอยู่กับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ออมทรัพย์ เช่น สลากออมสิน สลากออมทรัพย์ หน่วยลงทุนในกองทุนรวม หุ้น หรือเงินปันผล ให้มีหนังสือไปยังสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(๔) การตรวจสอบหลักทรัพย์ที่เป็นหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ของผู้ต้องโทษปรับ ให้มีหนังสือไปยังผู้ออกหลักทรัพย์ ผู้ครอบครองตราสาร รวมทั้งบุคคลซึ่งต้องชำระหนี้ ตามตราสารนั้น ผู้ฝากหลักทรัพย์และศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี

(๕) การตรวจสอบทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ของผู้ต้องโทษปรับที่มีการจัดทำทะเบียน หรือมีหลักฐานกับหน่วยงานของรัฐ เช่น เครื่องจักร รถยนต์ อาวุธปืน ให้มีหนังสือไปยังนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับหลักฐานนั้น

(๖) กรณีที่ผู้ต้องโทษปรับเป็นนิติบุคคล อาจทำการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือสิทธิเรียกร้องอื่นใด ของผู้ต้องโทษปรับที่ไปปรากฏเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลหรือบุคคลอื่นใดที่มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องโทษปรับที่เป็น นิติบุคคลนั้น โดยให้มีหนังสือสอบถามไปยังหน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลเกี่ยวกับนิติบุคคลหรือบุคคลอื่นดังกล่าว

ในกรณีที่ค่าปรับที่ผู้ต้องโทษปรับไม่ยอมชำระเป็นจำนวนเงินเล็กน้อย ก่อนดำเนินการตรวจสอบ หาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับตามวรรคหนึ่ง พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ก็ได้

ข้อ ๖ เพื่อให้การตรวจสอบหาทรัพย์สินเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการและมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการตรวจสอบทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ เช่น ประเภททรัพย์สินต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ลักษณะ ๒ การบังคับคดี ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หากพนักงานอัยการเห็นสมควร ให้มีหนังสือไปยังหน่วยงานหรือบุคคลอื่นใด ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ หากไม่ได้รับข้อเท็จจริงในการตรวจสอบหาทรัพย์สินจากหน่วยงานหรือบุคคลตามข้อ ๕ และข้อ ๖ พนักงานอัยการอาจใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ออกคำสั่งเรียกบุคคลใดมาให้การต่อพนักงานอัยการ ออกคำสั่งให้ส่งพยานหลักฐาน เอกสารหรือวัตถุ และดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควร รวมทั้งอาจแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการใดตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและสิทธิเรียกร้อง ในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับนั้นก็ได้

ข้อ ๘ เมื่อตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับแล้ว ให้สำนักงานอัยการที่รับผิดชอบการบังคับคดี จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับตามแบบพิมพ์ที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด และให้สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด บันทึกไว้ในระบบฐานข้อมูลตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี โดยไม่ชักช้า

ระบบฐานข้อมูลตามวรรคหนึ่ง หมายถึง การรวบรวมให้ปรากฏถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หรือข้อมูลอื่นใดของผู้ต้องโทษปรับอันจะนำไปสู่การบังคับคดี รวมถึงสถานะ อาชีพ และแหล่งรายได้ของผู้ต้องโทษปรับ ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการสอบสวน หรือเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีเพื่อการบังคับคดี

ข้อ ๙ เมื่อตรวจสอบพบว่า มีทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับที่สามารถยึดหรืออายัดมาใช้ค่าปรับได้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี

การตรวจสอบหาทรัพย์สินให้ดำเนินการไปจนกว่าจะมีเหตุที่ไม่สามารถยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องเพื่อใช้ค่าปรับได้อีก

ข้อ ๑๐ แบบพิมพ์ต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้ให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๑ กรณีที่ข้อบังคับนี้ไม่ได้กำหนดไว้ ให้นาระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีมาใช้โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒ อัยการสูงสุดมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๓ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

บรรดาระเบียบ หลักปฏิบัติราชการ และคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

เข้มชัย ชุตินวงศ์

อัยการสูงสุด